Dosarul № 2a-310/2024 I instanță
n/c 2-24010010-06-2a-19112024 judecător Ghedrovici Nicolae
judecătoria Anenii Noi
sediul central

**DECIZIE**

**15 aprilie 2025** **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat
În componența:
președintelui completului, judecătorului Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefierii Cebanova Natalia

în lipsa părţilor legal citate,

examinând în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de Daniliuc Nicolae împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi sediul central din data de 27 februarie 2024, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae către Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău şi Judecătoria Chișinău, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, compensarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelului,

**A C O N S T A T A T:**

1. ***<u>Circumstanţele cauzei:</u>***

***La data de 02 mai 2023*** Nicolae Daniliuc s-a adresat Judecătoriei Chișinău cu o cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova,

Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică. (f.d.2-13)

În motivarea acțiunii, reclamantul Nicolae Daniliuc a indicat că la data de 25 august 2021, s-a adresat Procurorului General al Republici Moldova cu o plângere penală, prin care a solicitat a dispune începerea urmăririi penale în privința judecătorului Veronica Cupcea de la Judecătoria Orhei, sediul Central, în temeiul art. 307 Cod penal – pronunțarea cu bună știință a încheierii din 20 august 2021 vădit ilegală, contrară legii și în temeiul art. 339 Cod penal – uzurparea puterii judecătorești, soldate cu urmăriri grave.

Reclamantul a invocat că au fost încălcate prevederile art. 19, art. 254, 274 Cod de procedură penală, Procurorul General al Republicii Moldova împreună cu procurorii era obligat să cerceteze circumstanţele cazului dat complet, obiectiv, sub toate aspectele pentru stabilirea adevărului şi în urma probelor acumulate să dispună prin ordonanţă motivată începerea urmăririi penale sau refuzul de a dispune începerea urmăririi penale.

Reclamantul a menționat că sunt norme de drept în vigoare, care au produs şi produc efecte juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova și sunt obligatorii atât pentru Procurorul General al Republicii Moldova, precum şi pentru toţi procurorii din cadrul Procuraturii Republicii Moldova. La data de 02 septembrie 2021 a primit o scrisoare din partea Procuraturii Republicii Moldova, semnată de procurorul Oleg Gavriliță, prin care s-a refuzat începerea urmării penale în privința persoanei menționate supra.

La data de 13 septembrie 2021, reclamantul a contestat acțiunile considerate abuzive și ilegale ale procurorului Oleg Gavriliță, cu o altă plângere, adresată Procurorului General al Republicii Moldova, în ordinea art. art. $299^1$, $299^2$ Cod de procedură penală.

A indicat că, la data de 16 septembrie 2021 a mai primit o scrisoare din partea Procuraturii Generale, semnată de procurorul Marcel Dimitraș, prin care a fost informat despre refuzul de a începe urmărirea penală.

La data de 27 septembrie 2021, reclamantul a contestat la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, acțiunile ilegale și abuzive ale Procurorului General al Republicii Moldova și al procurorilor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 15 noiembrie 2021,

plângerea sa, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, din 27 septembrie 2021 s-a respins ca neîntemeiată. În așa fel, reclamantul remarcă, că Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a respins plângerea din 27 septembrie 2021 din motivul că argumentele sale privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile Codului de procedură penală le consideră declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele contestate pe parcursul examinării plângerii și a încălcat în mod flagrant și termenul legal de 10 zile de examinare a plângerii din 27 septembrie 2021, stabilit în art. 313 Cod de procedură penală.

La data de 13 decembrie 2021, Nicolae Daniliuc, a atacat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 15 noiembrie 2021, în ordinea art.art. 437-451 Cod de procedură penală a Republicii Moldova.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2022, cererea de recurs din 13 decembrie 2021 a fost respinsă ca nefondată. Mai remarcă reclamantul, că Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău la 02 martie 2022 a respins ca nefondată cererea de recurs din 13 decembrie 2021, din motivul că argumentele sale privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile art. art. 19, 254, 265, 274 Cod de procedură penală le consideră declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii, iar instanța nu a încălcat termenul legal de 10 zile de examinare a plângerii din 27 septembrie 2021, stabilit de art. 313 Cod de procedură penală. Instanța de recurs a mai constat că toate acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu normele de procedură penală.

A mai menționat că până-n prezent organul de urmărire penală şi procurorii nu i-au oferit răspuns la întrebările date, nu a fost auzit, fiind ignorat şi umilit de către procurori. Mai mult ca atât, în jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe cauza Souminen v. Finlanda, reiterată în cauza Fornin vs. Moldova, a constatat că „rolul unei decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părţii posibilitatea de a o contesta, precum şi posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanţă de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiţiei”. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a formulat cerinţe privitoare la desfăşurarea unui proces echitabil, aşa cum impune art. 6 paragraful 1 din Convenţie. Astfel Curtea a decis că textul implică obligaţia

anchetei de a proceda la un examen atent al tuturor capetelor de cerere, formulate de reclamant, ale argumentelor şi cererilor de probă ale părţilor, având ca scop de a aprecia pretenţiile acestora pentru decizia pe care o va adopta (Van de HurcPays-Bas din 9.04.1994), că pentru imperativele echităţii impuse de articolul 6 paragraful 1 din Convenţie se găseşte obligaţia pentru autorităţile de urmărire penală de a formula un ansamblu al procedurii care nu să se finiseze numai cu audierea contradictorie a părţilor.

Nerespectarea prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în sensul aprecierii date în Hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Brenan vi Marea Britanie ; cererea nr. 39846/98), prin care se stipulează  că dacă scopul principal al art. 6 din Convenţie în privinţa problemelor penale este asigurarea unui proces echitabil de către instanţa judecătorească competentă de a determina orice acuzaţie penală, atunci din aceasta nu reiese că art. 6 paragraful 1 din Convenţie nu este aplicabil stadiei prejudiciară de examinare a cauzei. Astfel art. 6, paragraful 1 din Convenţie poate să se refere la cauză şi până la momentul când aceasta este expediată in instanţa de judecată, dacă şi în măsura în care echitatea cercetării judecătoreşti poate fi încălcată din cauza nerespectării dispoziţiilor art. 6 din Convenţie la stadia prejudiciară de examinare a cauzei, cade sub incidenţa prevederilor art. 6 al Convenţiei.

Prin urmare, scrisorile procurorilor Oleg Gavriliță și Marcel Dumitraș în cauză au un caracter superficial, iar situaţia de fapt şi de drept este analogică cu cea stabilită de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în paragrafele 90 şi 91 din Hotărârea din 02.11.2010 în cauza Mătăsaru şi Savinschi contra Moldovei, în care la fel se impunea obligaţia pozitivă a statului de a efectua o investigaţie oficială şi multilaterală, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală trebuia să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuia să se limiteze pe concluzii pripite şi nefondate pentru a refuza începerea oricăror investigaţii, pentru a-şi motiva refuzul în începerea urmăriri penale pe presupuneri şi ipoteze preconcepute.

În acelaşi context, conform prevederilor pct.22 din Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie a RM cu privire la aplicarea de către instanţele internaţionale a unor prevederi ale Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale nr. 3 din 09.06.2014, în cazul în care instanţele de drept se abțin de a da răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o, posibilitatea de a cunoaşte dacă acest mijloc de

apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 paragraful 1 al Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale. În aceste ordin de idei, atât organul de urmărire penală cât şi procurorii nu au oferit un răspuns la toate întrebările, formulate de către reclamanta Tatiana Rudnițchi, prin ce au încălcat articolul 1 al Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale şi anume obligaţia generală a statului de a recunoaşte oricărei persoane, aflate sub jurisdicţia sa, drepturile şi libertăţile definite de Convenţie.

A indicat că organul de urmărire penală, procurorii, instanţele de judecată din Republica Moldova au încălcat flagrant prevederile art. art. 19, 254, 274, 313, 437 - 551 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nu au efectuat nici o cercetare penală pe cazul dat.

Reclamantul își întemeiază acţiunea în temeiul art. 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art. 1, 6, 13, 41 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, art. l , 4, 7, 8, 20 din Constituţia Republicii Moldova, art. 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova.

A susținut că Preşedintele Republicii Moldova, ca garant al Constituţiei şi al Drepturilor cetăţenilor Republicii Moldova, când i-a numit prin Decret în funcție de judecători pe Veronica Cupcea, Sergiu Ciobanu, Stelian Teleucă, Igor Chiroșca, Alexandru Gafton trebuia să se gândească și la cetăţenii Republicii Moldova. Preşedintele Republicii Moldova, ca garant al Constituţiei şi al Drepturilor cetăţenilor Republicii Moldova, când l-a numit în funcţie prin Decret pe Procurorul General al Republicii Moldova, trebuia să se gândească şi la cetăţenii Republicii Moldova. Procurorul General al Republicii Moldova, Consiliul Superior al Procurorilor al Republicii Moldova, când i-au promovat şi numit în funcţie pe procurorii Oleg Gavriliță și Marcel Dumitraș, trebuiau să se gândească la cetăţenii Republicii Moldova.

A menționat că în cauza dată există însăşi fapta infracţiunii, prevăzută de art. 307, 339 din Codul penal al Republicii Moldova, există toate elementele constitutive ale infracţiunii, prevăzute de art. 307 Cod penal al Republicii Moldova – pronunțarea cu bună știință a încheierii din 20 august 2021 vădit ilegale, contrar legii, totodată mai menționează că în cauza dată există însăşi fapta infracţiunii, prevăzută de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova- uzurparea puterii judecătorești, soldate cu urmări grave.

La fel, reclamantul a susținut, că judecătorul Veronica Cupcea a ignorat Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 39 din 08 iunie 2019, a ignorat Constituția Republici Moldova și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și a menținut ilegal și anticonstituțional puterea judecătorească, iar o reparație echitabilă a prejudiciului moral, conform art. 41 din Convenția europeană pentru apărarea omului și libertăților omului, cauzat prin infracțiune ar constitui suma de 50 000 euro. În așa fel, a fost impus să înainteze acțiune civilă împotriva statului Republica Moldova, care a promovat și a numit în funcție pe judecătorul Veronica Cupcea de la Judecătorul Orhei, sediul central.

Prin urmare, în conformitate cu stipulările art. 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art. art. 1, 6,13, 41 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adiţional la Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituţia Republicii Moldova, art. art. 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, cu încasarea în mod solidar de la Preşedintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chişinău, Judecătoria Chişinău în beneficiul reclamantului Nicolae Daniliuc, suma de 50 000 euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin infracţiune şi suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistenţa juridică.

***<u>Soluţia instanţei de fond:</u>***

***Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi sediul central din 27 februarie 2024***, cererea de chemare în judecată depusă de către Daniliuc Nicolae către Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, Judecătoria Chișinău, cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 50.000 Euro, cauzat prin infracțiune și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 20.000 lei, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.108, 113-117)

***La 26 martie 2024,*** Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond a depus apel nemotivat împotriva acesteia solicitând: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admise pretențiile reclamantului Daniliuc Nicolae; a încasa în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, judecătoria Chișinău în beneficiul său, suma de 50 000

euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin infracțiune, și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. (f.d.119-122)

***La data de 22 aprilie 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d.124)***

***Prin încheierea Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 29.04.2024***, nu s-a dat curs cereriide apel declarată de către Daniliuc Nicolae împotriva hotărârii judecătoriei Anenii Noi sediul central din 27.02.2024 (f.d.126-127), iar prin ncheierea din 07 iunie 2024, cererea de apel declarată a fost restituită. (f.d.130-132)

***La data de 06 noiembrie 2024*** a fost emisă decizia Curții Supreme de Justiție prin care s-a admis cererea de recurs depusă de Daniliuc Nicolae, încheierea judecătoriei Anenii Noi sediul central din 27.02.2024 fiind casată, iar cauza strămutată la Curtea de Apel Comrat. (f.d.161-169)

***La data de 19 noiembrie 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Comrat. (f.d.171)***

***2. <u>Solicitarea apelantului:</u>***

***La data de 11 noiembrie 2024***, Daniliuc Nicolae a înaintat apel motivat prin conținutul căruia a indicat, că în cererea de chemare în judecată din 02 mai 2023, nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 2023.

A invocat ca circumstanțe de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republicii Moldova, art. 19, 2006, 2007 Cod civil al Republicii Moldova.

Susține că este numai dreptul exclusiv al reclamantului de a formula pretenții, de a decide împotriva cui formulează aceste pretenții și de a invoca circumstanțele de fapt și de drept în susținerea pretențiilor formulate. Nu are nici un drept legal instanța de judecată să se implice abuziv și să modifice așa cum dorește pretențiile înaintate, împotriva cui sunt formulate pretențiile și să modifice circumstanțele de fapt și de drept invocate de către reclamant în susținerea pretențiilor înaintate. Este un abuz din partea instanței de fond.

Indică, că instanța de fond a respins integral acțiunea din motivul că în speța

dată nu a fost săvârșită careva infracțiune.

Susține, că atât timp cât nu există o ordonanță motivată definitivă și irevocabilă a procurorilor de refuz în pornirea urmăririi penale - există o bănuială rezonabilă că în speța dată a fost săvârșită o infracțiune.

Menționează că în speța dată, în acțiunile impostorului cu chip de judecător din sistemul judecătoresc al Republicii Moldova Veronica Cupcea există însăși fapta infracțiunilor, există toate elementele constitutive ale infracțiunilor, prevăzută de articolului 307 Cod penal al Republicii Moldova — pronunțarea cu bună știință, a unei hotărâri contrare legii și de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova - uzurparea puterii judecătorești, soldate cu urmări grave.

Faptul că procurorii refuză categoric să adopte o ordonanță motivată de refuz în pornirea urmăririi penale pe cazul dat din interese personale și materiale, nu rezultă că în speța dată nu au fost săvârșite infracțiuni, prevăzute de articolului 307 Cod-penal al Republicii Moldova - pronunțarea cu bună - știință a unei hotărâri contrare legii și de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova - uzurparea puterii judecătorești, soldate cu urmări grave.

Își întemeiază apelul pe prevederile articolului 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, articolul 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, articolelor 1, 6, 13, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, articolelor 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova, articolelor 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova, articolelor 357-396 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

***La data de 13 ianuarie 2025, președintele interimar al Judecătoriei Chișinău, Mitrofan Livia*** a înaintat referință asupra apelului din speță prin care a solicitat: respingerea cererii de apel înaintate de Daniliuc Nicolae, cu menținerea hotărârii emise de instanța de fond. (f.d.188-190)

În motivarea referinței a indicat, că hotărârea contestată este una întemeiată și care urmează a fi menținută, cu respingerea cererii de apel depuse, ca fiind neîntemeiată din următoarele considerente.

Reține că, obiectul prezentului litigiu, îl constituie constatarea și repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor judecătorești și instituția Procuraturii Republicii Moldova.

Astfel, în cererea de apel depusă, apelantul susține că instanța de fond a

respins acțiunea, invocând ca circumstanță de drept prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Iar în cererea de chemare în judecată nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate, prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 2023.

Totodată, apelantul menționează că a invocat ca circumstanțe de drept, în susținerea pretențiilor înaintate, prevederile art.8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. I al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art.l, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republici Moldova, art..19, 2006, 2007 din Codul Civil al Republicii Moldova.

Susține Daniliuc Nicolae că este numai dreptul exclusiv al reclamantului de a formula pretenții, de a decide împotriva cui formulează aceste pretenții și de a invoca circumstanțele de fapt și de drept în susținerea pretențiilor formulate. Și nu are nici un drept legal instanța de judecată să se implice abuziv și să modifice așa cum dorește pretențiile înaintate, împotriva cui sunt formulate și să modifice circumstanțele de fapt și de drept invocate de către reclamant în susținerea pretențiilor înaintate.

Așadar, în conformitate cu art.19 alin.(1) Cod civil în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

Potrivit art.l din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.

Totodată, conform art.5 alin.(1) al Legii nr. 1545/1998, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Astfel, reieșind din cele menționate, consideră că pretențiile apelantului față de Judecătoria Chișinău nu pot fi admise, or, potrivit Legii enunțate mai sus, organul care reprezintă statul în acțiunile cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale procuraturii și a instanțelor judecătorești este Ministerul Justiției al R. Moldova, motiv pentru care conchide necesitatea menținerii soluției adoptate de prima instanță, cu respingerea pretențiilor apelantului față de Judecătoria Chișinău, ca fiind neîntemeiate, or, sunt înaintate împotriva pârâtului necorespunzător.

În contextul celor sus enunțate, conchide că cererea de apel înaintată de Daniliuc Nicolae, împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 27 februarie 2024, este una neîntemeiata și care urmează a fi respinsă, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

***La data de 13 ianuarie 2025, reprezentantul aparatului Președintelui Republicii Moldova, șef al Direcției juridice Guțu Gheorghe*** a înaintat referință asupra apelului din speță prin care a solicitat: respingerea cererii de apel înaintate de Daniliuc Nicolae și examinarea cererii de apel în lipsa sa. (f.d.191-194)

În motivarea referinței a indicat, că pretențiile reclamantului nu se încadrează în baza prevederilor art. 2006 din Codul civil, or potrivit conținutului normei legale citate, o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie existenta unui delict civil, iar, în speță, reclamantul a omis în a demonstra existenta unei fapte ilicite și legătura dintre fapta ilicită și pretinsul prejudiciu cauzat, pe când, potrivit art. 118 alin. (1) Cod procedură civilă - *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar simplul dezacord al reclamantei cu actele procesuale emise de organele procuraturii și instanțele de judecată, nu este suficient pentru a-l considera ilegal sau pentru antrenarea răspunderii statului.*

Consecvent, instanța de judecată a conchis că, prejudiciul moral solicitat la caz de către reclamant *in concreta* în temeiul răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, nu întrunește condițiile actuale nici ale normei legale, prevăzute de art. 2007 alin. (1) Cod civil.

Reieșind din cererea de chemare în judecată înaintată de către Nicolae Daniliuc, ultimul a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, invocând dezacordul cu răspunsurile oferite de Procuratura Republicii Moldova, prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în privința judecătorilor, precum și

dezacordul cu soluția prin actul emis de judecătorul de instrucție, care a respins plângerea apelantului asupra acțiunilor/inacțiunilor procuraturii, însă cerințele invocate nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998, dat fiind faptul, că angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survin doar în cazurile strict prevăzute de Lege, iar situația în speță nu se încadrează în cadrul prevederilor art. 3 al Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

În aceiași ordine de idei, menționează că instanța de fond a constatat că cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc, având ca obiect repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, este îndreptată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, contrar normelor legale.

Normele legale invocate anterior conferă dreptul de a solicita repararea prejudiciului material și moral doar în situația în care a fost stabilită o ilegalitate printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă care să confirme săvârșirea unei infracțiuni împotriva reclamantului. În lipsa unei asemenea hotărâri, nu poate fi pretinsă repararea prejudiciului și atrasă răspunderea autorităților statului pentru eventuale daune.

În speță, reclamantul a susținut doar că cererea sa nu a fost soluționată conform propriilor așteptări, în sensul pornirii unor cauze penale, ceea ce nu constituie temei pentru acordarea despăgubirilor.

La caz, consideră că instanța de fond corect a reținut faptul că situația descrisă și invocată de către Nicolae Daniliuc nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului în persoana Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, pentru un eventual prejudiciu moral suportat de către reclamant, deoarece refuzul în pornirea urmăririi penale pentru circumstanțele invocate a fost verificat în cadrul procedurilor de control, pe cale judiciară, fapt ce exclude răspunderea patrimonială a statului.

Astfel, reține că la adoptarea hotărârii contestate, instanța de fond a aplicat corect prevederile legale incidente speței litigiului și le-a dat o apreciere corectă.

În conformitate cu prevederile art. 15 al Codului civil - *apărarea drepturilor civile pe cale administrativă se face doar în cazurile prevăzute de lege. Conform dispoziţiilor art. 16 alin. (1) lit. g) şi alin. (2) din acelaşi Cod, apărarea dreptului*

*civil se face în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial dacă sunt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.*

Mecanismul de reparare a prejudiciilor cauzate prin acțiunile ilicite de alte organe de drept, instanța de judecată, procuratură și organul de urmărire penală este reglementat de Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Astfel, reieșind din cele expuse, susține că instanța de fond cert a dedus că cererea de chemare în judecată a fost depusă contrar normelor legale în vigoare, prin urmare, este cert faptul că Nicolae Daniliuc nu este în drept să pretindă la repararea prejudiciului moral, or în raport cu aceasta nu au fost identificate careva acțiuni de constrângere sau vătămare, sau altele prevăzute expres de lege, din care motive circumstanțele. faptice nu pot constitui temei pentru plata unor despăgubiri.

De asemenea, invocă că nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că instanța de fond a modificat pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată prin faptul că a făcut trimitere la prevederile Legii nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procurorilor și ale instanțelor de judecată or, instanța de judecată la emiterea hotărârii judecătorești este în drept să stabilească prevederile legale aplicabile speței litigiului, indiferent de norma legală pe care părțile își întemeiază pretențiile.

În partea ce ține de pretenția privind încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă - *instanța de judecată obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Ținând cont că cerința de bază din acțiunea înaintată a fost respinsă, subsecvent instanța de fond a respins și cerința accesorie cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.*

Conform prevederilor art. 357 din Codul de procedură civilă - *hotărârile susceptibile de apel pot fi atacate, până a rămâne definitive, în instanța de apel care, în baza materialelor din dosar și a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță.*

Pe cale de consecință, având în vedere faptul că de către prima instanță au fost elucidate toate circumstanțele importante ale cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect, în circumstanțele în care, cererea de apel declarată nu indică careva temeiuri de fapt și de drept care ar întruni temeiuri de anulare a hotărârii contestate, iar argumentele invocate în cererea de apel poartă un caracter declarativ, consideră că cererea de apel urmează a fi respinsă și menținută hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 27 februarie 2024.

3. ***Termenul de declarare a apelului:***

**În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă**, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Astfel, Colegiul judiciar conchide că potrivit materialelor cauzei, la data de 27 februarie 2024, judecătoria Anenii Noi sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii (f.d.108), astfel, instanţa de apel conchide că apelul declarat la data de 26 martie 2024, (f.d.119-122), de către Daniliuc Nicolae ca fiind depus în termenul legal prevăzut.

***4. Argumentele părților:***

***În ședința de judecată a instanței de apel apelantul Daniliuc Nicolae, precum și reprezentanții Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău*** fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședință nu s-au prezentat, dar prin cereri au solicitat examinarea cauzei în lipsa lor.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, unde se indică că *neprezentarea în şedinţă de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Colegiul judiciar a decis examinarea cauzei în lipsa părților legal citate și care nu s-au prezentat la proces, dar au solicitat examinarea în lipsă.

***5. Aprecierea instanței:***

***Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel și a materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că apelul declarat de Daniliuc Nicolae urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi sediul central din 27 februarie 2024.***

**Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă**, *instanţa de*

*apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

**În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă**, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

**Potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă**, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

**Conform art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă**, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

**Conform prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă**, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

**În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă**, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

**Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă**, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea*

*circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit art. 6, § 1 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalităţii armelor, unde fiecare din părţi urmează să obţină posibilitatea de a-şi prezenta cauza în condiţii egale, care să nu plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu adversarul.

Colegiul constată că respectiva normă garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligațiilor instanţei de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind unicul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de apel remarcă, că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Astfel, prevederea legală enunțată mai sus în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reţinute de către

aceasta.

Respectiv, conform practicii CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de instanţa inferioară, (cauza *Hirro Balani contra Spaniei,* nr.18064/91 din 09 decembrie 1994, §27; cauza *Georgiadis contra Greciei,* nr. 21522/93 din 29 mai 1997, §43).

La caz, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta ***urmează a fi menținută***, or, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect.

Colegiul judiciar reţine, că prima instanţă a constatat şi a elucidat pe deplin circumstanţele de fapt importante pentru soluţionarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material şi a respectat normele de drept procedural la judecarea speței.

Subsecvent, instanța de apel constată, că la 02 mai 2023 Nicolae Daniliuc s-a adresat Judecătoriei Chișinău cu o cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică. (f.d.2-13)

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi sediul central din 27 februarie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de către Daniliuc Nicolae către Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, Judecătoria Chișinău, cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 50.000 Euro, cauzat prin infracțiune și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 20.000 lei, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.108, 113-117)

La 26 martie 2024, Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond a depus apel nemotivat împotriva acesteia solicitând: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admise pretențiile reclamantului Daniliuc Nicolae; a încasa în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, judecătoria Chișinău în beneficiul său, suma de 50 000

euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin infracțiune, și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. (f.d.119-122)

Argumentele invocate în apel nu sunt temeinice și plauzibile pentru a fi admise și casarea hotărârii instanței de fond și la această concluzie instanța de apel a ajuns, pentru motivele ce preced.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

Potrivit art. 15 alin. (1), (2) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract*.

Colegiul instanței de apel constată, că formulând prezenta acțiune împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău, Daniliuc Nicolae pretinde încasarea în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 50.000 Euro, cauzat prin infracțiune și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 20.000 lei.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel constată, că drept temei pentru înaintarea acțiunii invocate supra, apelantul invocă faptul, că la data de 25 august 2021, reclamantul Nicolae Daniliuc s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângere penală, prin care a solicitat a dispune începerea urmării penale în privința judecătorului Veronica Cupcea de la Judecătoria Orhei, sediul central, în temeiul art. 307 și art. 339 Cod penal al Republicii Moldova. (f.d.14-17)

Prin scrisoarea din 02 septembrie 2021, semnată de procurorul Oleg Gavrilița, reclamatului i s-a refuzat începerea urmăririi penale în privința persoanei menționate supra. (f.d.18)

La data de 13 septembrie 2021, reclamantul a contestat acțiunile procurorului Oleg Gavriliță cu o altă plângere, adresată Procurorului General al Republicii Moldova, în ordinea art. $299^1$, art. $299^2$ Cod de procedură penală, considerându-le abuzive și ilegale. (f.d.19-20)

Prin scrisoarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova din data de 16 septembrie 2021, semnată de procurorul Marcel Dumitraș, i s-a refuzat reclamantului satisfacerea plângerii. (f.d.21)

La data de 27 septembrie 2021, reclamantul Nicolae Daniliuc a contestat la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală,

acțiunile considerate abuzive și ilegale ale Procurorului General al Republicii Moldova și procurorilor săi. (f.d.22-27)

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 15 noiembrie 2021, plângerea sa, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, din 27 septembrie 2021 a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.28-32)

La data de 13 decembrie 2021 a atacat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău încheierea Judecătorie Chișinău, sediul Ciocana din 15 noiembrie 2021. (f.d.33-38)

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2022, cererea de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost respinsă ca nefondată. (f.d.39-44)

La data de 02 mai 2023, reclamantul Nicolae Daniliuc a depus în Judecătoria Chișinău cererea de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică. (f.d.2-13)

La caz, Colegiul judiciar reține, că potrivit art. 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, orice persoana are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale cei sânt recunoscute prin constituție sau lege.

În conformitate cu art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice cu nr. 1966 din 16 decembrie 1966, toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Ședința de judecată poate fi declarată secretă în totalitate sau pentru o parte a desfășurării ei, fie în interesul bunelor moravuri, al ordinii publice sau al securității naționale într-o societate democratică, fie dacă interesele vieții particulare ale părților în cauză o cer, fie în măsura în care tribunalul ar socoti acest lucru ca absolut necesar, când datorită circumstanțelor speciale ale cauzei, publicitatea ar dăuna intereselor justiției; cu toate acestea, pronunțarea oricărei hotărâri în materie penală sau civilă va fi publică, afară de cazurile când interesul minorilor cere să se procedeze altfel sau când procesul se referă la diferende matrimoniale ori la tutela copiilor.

Conform art. 1, art. 6 și art. 41 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înaltele părți contractante recunosc oricărei

persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită. Orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere. Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.

Conform art. 1 din Constituția RM, Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil. Forma de guvernământ a statului este republica. Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.

Potrivit art. 4 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 7 al Constituției Republicii Moldova, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Corespunzător și art. 8 al Constituției Republicii Moldova prevede respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale.

Colegiul reține că potrivit art. 20 a Constituției RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Convenția Europeană a drepturilor omului prevede la art. 6 dreptul persoanei la un proces echitabil. Însă acest drept acoperă un domeniu foarte larg și include mai multe elemente ca accesul liber la justiție în materie civilă și penală; examinarea cauzei în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil; examinarea cauzei de către un tribunal independent, imparțial, stabilit prin lege; publicitatea pronunțării hotărârilor judecătorești; prezumția nevinovăției; dreptul persoanei acuzate de a fi informată despre natura acuzației sale, de a beneficia de înlesnirile necesare apărării, de a avea un apărător, de a fi asistat de un interpret, dreptul la contradictorialitatea procesului penal și egalitatea armelor fa cadrul acestuia, etc.

Curtea a arătat că pentru ca art. 6 § 1 să fie incident sub aspect civil, trebuie îndeplinite mai multe condiții, și anume: a) să existe o contestație cu privire la un drept ce poate fi revendicat și pus în valoare pe calea unei acțiuni în justiție în sistemul de drept intern; b) contestația să fie reală și serioasă - ea poate să privească atât existența dreptului, cât și întinderea sau modurile în care se exercită acesta; c) rezultatul procedurii să fie direct și determinant cu privire la existenta dreptului.

Aplicarea primului alineat al art. 6 în materie civilă este guvernată de două principii generale - contestațiile care au un obiect patrimonial vor avea caracter civil și art. 6 nu va fi aplicabil atunci când autoritățile publice își exercită puterea discreționară.

Potrivit prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, *organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovăţesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea*.

Precăutând și analizând materialele dosarului, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, Colegiul instanței de apel apreciază drept ***justă*** concluzia instanței de fond cu privire la faptul că circumstanţele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului, pentru un eventual prejudiciu moral suportat.

Or, ***actul judecătoresc*** nu poate face obiectul unor acțiuni de răspundere materială și morală, cu excepția cazului în care vina este dovedită printr-o sentință judecătorească, iar cu referire la pretinsa încălcare a drepturilor garantate de lege, se referă în întregime la fondul actelor judiciare, la motivarea soluției instanței, la prevederile legale, care în opinia reclamantului urmau a fi aplicate raportului juridic, însă potrivit principiilor constituționale, nimeni în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Altfel, Colegiul conchide că în mod corect cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Or, după cum a reținut instanța de fond, cerințele invocate nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998, dat fiind faptul, că angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survin doar în cazurile strict prevăzute de lege, iar situația expusă în cauză nu se încadrează în prevederile art. 3 a Legii nr. 1545 din 25.02.1998, or simplul dezacord cu actele procesuale emise de către organele procuraturii și instanțele judecătorești, nu intră în câmpul aplicării Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

Colegiul atestă, că apelantul a invocat în cererea de chemare în judecată, pentru apărarea drepturilor sale, prevederile art. 2006 Cod civil, contrar faptului dat, instanța de apel este solidară cu poziția instanței de fond că pretențiile reclamantului nu se încadrează în baza prevederilor art. 2006 Cod civil, deoarece din conținutul normei rezultă, că o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie existența unui delict civil, iar reclamantul nu a demonstrat existența unei fapte ilicite și legătura dintre fapta ilicită și pretinsul prejudiciu

cauzat, pe când potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar simplul dezacord al reclamantei cu doar actele procesuale emise de către organele procuraturii și instanțele de judecată, nu este suficient pentru a-l considera ilegal sau pentru antrenarea răspunderii statului.

Astfel, Colegiul remarcă că apelantul nu a demonstrat întrunirea cumulativă a elementelor răspunderii civile delictuale, în special, în condițiile în care nu a fost demonstrată fapta ilicită a Statului invocată de către reclamant.

Concomitent, instanța de apel susține concluzia instanței de fond potrivit căreia cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, este înaintată contrar normelor legale în vigoare, or normele legale citate supra acordă persoanei dreptul de a pretinde la repararea prejudiciului material și moral cauzat, doar în cazul în care în privința acestuia a fost aplicată o ilegalitate, totodată în lipsa unei sentințe definitive și irevocabile care ar dovedi săvârșirea în privința reclamatului a unei infracțiuni și nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului material și moral și nu implică răspunderea autorităților statului, pentru un eventual prejudiciu material și moral suportat, pe când în speță, reclamantul doar reclamă că cererea sa nu a fost soluționată conform așteptărilor proprii, în sensul pornirii cauzelor penale, fapt ce nu poate fi calificat drept temei de plată a despăgubirilor.

Cât privește alegațiile apelantului în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul instanței de apel consideră justă poziția instanței de fond. Or, având în vedere că instanța a conchis asupra netemeiniciei acțiunii, aceasta nu este îndreptățită să acorde careva compensații a cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel conchide, că hotărârea instanței de fond este clară și precisă, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în speța vizată, precum și conduce în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului judiciar, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant pe marginea hotărârii contestate, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

În așa împrejurări, Colegiul civil reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 CPC, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

Totodată, Colegiul judiciar menționează, că în cadrul hotărârii CtEDO în cauza *Van de Hurk contra Țărilor de Jos* din 19 aprilie 1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

În atare circumstanțe Colegiul reține, că instanţa de fond a pronunţat o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (cauza CtEDO Garcia Ruiz contra Spaniei, din 21 ianuarie 1999, 30544/96).

Subsecvent, Colegiul judiciar reiterează că concluziile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, fiind în concordanță cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, astfel, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.art.389, 390, 394, 434 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar,

**DECIDE:**

Se respinge apelul declarat de Daniliuc Nicolae.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Anenii Noi sediul central din data de 27 februarie 2024, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae către Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău şi Judecătoria Chișinău, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedinte de şedinţă, judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei COLEV Grigori HUDOBA Valeri